

## **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 1**

1-) Metinde sözü edilen ileri düzey filozofların temel iddiası nedir? (21 kelime)

Onlara göre gerçek anlamda yoktan

2-) Bu filozofların böyle bir görüşe yönelmesinin metinde verilen sebebi nedir? (15 kelime)

Varlıkların tabiat ve

3-) Metinde bu filozofların kaç gruba ayrıldığı belirtiliyor? (4 kelime)

İki

4-) Birinci grubun düştüğü temel hata nasıl tasvir ediliyor? (15 kelime)

Akla güvenmeyi bırakıp

5-) Birinci grubun kâinatı ve kendisini inkâr etmeye yönelmesinin sebebi ne olarak gösteriliyor? (16 kelime)

Sebeplere ve tabiata yaratıcı

6-) İkinci grubun, özellikle küçük canlıların ortaya çıkışı hakkında vardığı sonuç nedir? (16 kelime)

Küçük bir varlığın bile

7-) İkinci grup “yoktan var olmaz” ve “var yok olmaz” derken neyi reddetmiş oluyor? (8 kelime)

Gerçek yaratmayı

8-) Bu ikinci grup kâinattaki oluşları hangi mekanizmayla açıklamaya çalışıyor? (9 kelime)

Atomların hareketi,

9-) Metinde bu açıklama tarzı neden yetersiz görülüyor? (10 kelime)

Çünkü hakiki

10-) Bu pasajda sebeplerin rolü hakkında nasıl bir dolaylı mesaj veriliyor? (10 kelime)

Sebepler hakiki

## **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhların-tasnifi - Set 2**

1-) Bu kimseler varlıkların oluşumunda hangi yolu yeterli görmeyip bunalıma düşüyorlar? (11 kelime)  
Tabiat ve

2-) Birinci grubun Sofestaî olarak nitelenmesi hangi tavrına dayanıyor? (10 kelime)  
Kesin gerçekliği

3-) Metne göre insanı hayvandan da aşağı düşüren şey nedir? (10 kelime)  
Akıl nimetini

4-) İkinci grubun sinek ve çekirdek örneği üzerinden gördüğü problem nedir? (14 kelime)  
En küçük görünen

5-) İkinci grubun zorlandığı yerde seçtiği kaçış yolu nedir? (8 kelime)  
Yaratmayı kabul

6-) Bu grubun “tesadüf”e başvurması neyi gösterir? (14 kelime)  
Düzenli ve hikmetli

7-) Metinde “itibarî durum” denilerek onların görüşü hakkında nasıl bir hüküm veriliyor? (16 kelime)  
Ortaya koydukları şeyin gerçek

8-) Parçada muhataba “ibret al” denmesi ne amaç taşır? (15 kelime)  
Bu fikirlerin insanı

9-) Metnin üslubunda bu iki grubun fikirleri nasıl değerlendiriliyor? (10 kelime)  
Çok ağır

10-) Bu metinden, küçük şeylerin yaratılışı hakkında nasıl bir sonuç çıkar? (13 kelime)  
Küçük görülmeleri onların

### **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 3**

1-) Parçadaki soruyu soran kişi nasıl tanıtılıyor? (14 kelime)

Önceden karşıt konumda

2-) Soru sahibinin aktardığı çağdaş düşünür görüşü kâinatı nasıl yorumluyor? (12 kelime)

Kâinatı gerçek yaratmanın

3-) Cevabın başında filozofların “en ileri gidenleri” hakkında hangi tespit yapılıyor? (13 kelime)

Onların da varlıkların

4-) Birinci grubun akıldan vazgeçmesi nasıl bir sonuç doğuruyor? (9 kelime)

Gerçekliği inkâr

5-) “Kendilerini de inkâr etmeleri” ifadesi hangi aşırı noktayı gösterir? (11 kelime)

Şüpheliğin en

6-) İkinci grup küçük bir varlığın meydana gelişinde neden zorlanıyor? (16 kelime)

Çünkü sebeplere göre böyle

7-) Bu fark ediş onları hakikate götürüyor mu, yoksa başka bir yola mı sevk ediyor? (8 kelime)

Hakikate götürmüyor;

8-) İkinci grubun kabul ettiği süreçler nelerdir? (11 kelime)

Parçacıkların hareketi,

9-) Metinde neden özellikle “cehaletin en aşağı derecesi” gibi sert ifadeler kullanılıyor? (13 kelime)

Hakikate kapalı düşüncenin

10-) Bu bölümün sonunda okuyucudan beklenen zihnî tavır nedir? (9 kelime)

İbretle bakıp

## **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 4**

1-) Metinde filozofların iddiasında “fabrika” benzetmesi neyi anlatmak için kullanılıyor? (11 kelime)  
Kâinatın, kendi

2-) Cevapta bu bakış açısının ilk tenkidi hangi noktadan başlıyor? (13 kelime)  
Sebepler ve tabiat

3-) Birinci grubun seçtiği yol niçin yanlış kabul ediliyor? (10 kelime)  
Çünkü zorluğu

4-) İkinci grubun seçtiği yol niçin yanlış kabul ediliyor? (12 kelime)  
Çünkü yaratmayı açıklayamayınca

5-) Metne göre “akıllı” görünmek ile gerçekten doğru düşünmek arasında nasıl bir fark var? (12 kelime)  
Kişi kendini çok

6-) Bir sinek veya çekirdeğin örnek verilmesi hangi düşünceyi güçlendiriyor? (13 kelime)  
En küçük ve

7-) İkinci grubun “yaratma yoktur” demesi, gördüğü müşkil karşısında nasıl bir tavidir? (10 kelime)  
Problemi çözmek

8-) “Tasadüf rüzgârları” ifadesi, bu görüşün hangi zayıflığını ima eder? (10 kelime)  
Dayanıklı ve

9-) İki grubun hatası arasında nasıl bir derece farkı vardır? (18 kelime)  
Birinci grup doğrudan varlığı

10-) Parçada verilmek istenen uyarı cümlesi tek cümlede nasıl özetlenebilir? (11 kelime)  
Sebeplere dayanarak

## **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 5**

1-) Soruda aktarılan filozof görüşü varlık ve yokluk konusunda hangi iki kesin hükmü ileri sürüyor? (13 kelime)

Birincisi yoktan bir

2-) Cevapta filozofların bu hükümlere ulaşmadan önce hangi gözlemi yaptığı belirtiliyor? (15 kelime)  
Sebepler ve tabiat

3-) Birinci grubun akli bırakması ne anlama gelir? (9 kelime)

Aklı doğru

4-) Bu grubun düştüğü “mutlak cehalet” nasıl anlaşılmalıdır? (14 kelime)

Bilgiyi artıran bir

5-) İkinci grup neden özellikle icadı reddetme yoluna gidiyor? (14 kelime)

Çünkü sebepler açısından

6-) Onların “i’dam”ı da kabul etmemesi hangi düşünce zincirinin parçasıdır? (17 kelime)

Varlıkta gerçek anlamda ilahî

7-) Metinde onların sunduğu açıklama gerçek mi, yoksa zihinsel bir kurgu mu kabul ediliyor? (5 kelime)

Zihinsel

8-) Parçada “dalalet insanı maskara eder” denmekle ne anlatılıyor? (14 kelime)

Yanlış inanç ve

9-) Bu bölümde iman açısından korunması gereken temel ilke nedir? (7 kelime)

Hakiki

## **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 6**

1-) "Eskiden düşman, şimdi dost olan mühtedi" ifadesi soru sahibinin hangi değişimini gösteriyor? (8 kelime)

Önceden karşı

2-) Soru sahibinin naklettiği görüş, kâinattaki değişimi hangi iki işlemle sınırlandırıyor? (5 kelime)

Birleşme

3-) Cevapta bu görüşü benimseyenlerin ortak başlangıç problemi nedir? (9 kelime)

Varlıkların tabiat

4-) Birinci grubun vardığı inkâr, düşünce tarihinde nasıl bir uç noktayı temsil eder? (8 kelime)

Gerçekliği bütünüyle

5-) İkinci grubun kabul etmek zorunda kaldığı şey nedir? (11 kelime)

Küçücük bir

6-) Buna rağmen onların yanlış tercihi ne oluyor? (10 kelime)

Bu gereklilikten

7-) Atom hareketleri ve tesadüfle yapılan açıklama, varlıkların hangi yönünü karşılamada yetersiz kalır? (10 kelime)

Düzenli, ölçülü

8-) Parçanın muhatabı olan okuyucu bu iki grup üzerinden hangi karşılaştırmayı yapmalıdır? (11 kelime)

Hakikatten kopan

9-) Parçada dalaletin insan üzerindeki etkisi nasıl özetleniyor? (11 kelime)

İnsanı küçültüp

## CEVAP ANAHTARI

## **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 1 - CEVAPLAR**

1-) Metinde sözü edilen ileri düzey filozofların temel iddiası nedir?

Onlara göre gerçek anlamda yoktan var etme ve var olanı bütünüyle yok etme yoktur; olan şey sadece parçaların birleşmesi ve ayrılmasıdır.

2-) Bu filozofların böyle bir görüşe yönelmesinin metinde verilen sebebi nedir?

Varlıkların tabiat ve sebeplerle ortaya çıkmasını aklen aşırı derecede zor gördükleri için bu çıkmaza düşmüşlerdir.

3-) Metinde bu filozofların kaç gruba ayrıldığı belirtiliyor?

İki gruba ayrıldıkları belirtiliyor.

4-) Birinci grubun düştüğü temel hata nasıl tasvir ediliyor?

Akla güvenmeyi bırakıp hem dış dünyayı hem de kendi varlığını inkâra kadar gitmeleri şeklinde anlatılıyor.

5-) Birinci grubun kâinatı ve kendisini inkâr etmeye yönelmesinin sebebi ne olarak gösteriliyor?

Sebeplere ve tabiata yaratıcı rolü vermektense her şeyi inkâr etmeyi daha kolay sanmaları sebep olarak gösteriliyor.

6-) İkinci grubun, özellikle küçük canlıların ortaya çıkışı hakkında vardığı sonuç nedir?

Küçük bir varlığın bile meydana gelmesini sebepler açısından son derece imkânsız görüp yaratmayı inkâr etmeye yöneliyorlar.

7-) İkinci grup “yoktan var olmaz” ve “var yok olmaz” derken neyi reddetmiş oluyor?

Gerçek yaratmayı ve gerçek yok etmeyi reddetmiş oluyor.

8-) Bu ikinci grup kâinattaki oluşları hangi mekanizmayla açıklamaya çalışıyor?

Atomların hareketi, rastlantı ve dağılma-toplanma gibi süreçlerle açıklamaya çalışıyor.

9-) Metinde bu açıklama tarzı neden yetersiz görülüyor?

Çünkü hakiki icadı açıklamıyor; sadece mevcut parçaların yer değiştirmesini tasarlıyor.

10-) Bu pasajda sebeplerin rolü hakkında nasıl bir dolaylı mesaj veriliyor?

Sebepler hakiki yaratıcı değildir; onları yaratıcı saymak düşünceyi çıkmaza sokar.

## **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-gruhların-tasnifi - Set 2 - CEVAPLAR**

- 1-) Bu kimseler varlıkların oluşumunda hangi yolu yeterli görmeyip bunalıma düşüyorlar?  
Tabiat ve sebepler yolunun yeterli olmadığını fiilen fark edip çıkmaza giriyorlar.
- 2-) Birinci grubun Sofestâi olarak nitelenmesi hangi tavrına dayanıyor?  
Kesin gerçekliği inkâr edecek kadar ileri gidip varlığı reddetmelerine dayanıyor.
- 3-) Metne göre insanı hayvandan da aşağı düşüren şey nedir?  
Akıl nimetini hakikate yöneltmek yerine onu boşa çıkarıp inkâra sapmaktır.
- 4-) İkinci grubun sinek ve çekirdek örneği üzerinden gördüğü problem nedir?  
En küçük görünen şeylerin bile sebeplerle açıklanamayacak kadar zor ve kapsamlı bir düzen taşımasıdır.
- 5-) İkinci grubun zorlandığı yerde seçtiği kaçış yolu nedir?  
Yaratmayı kabul etmek yerine onun hiç olmadığını söylemektir.
- 6-) Bu grubun “tesadüf”e başvurması neyi gösterir?  
Düzenli ve hikmetli oluşu gerçek bir faille açıklayamadıkları için dayanaksız bir varsayıma sığındıklarını gösterir.
- 7-) Metinde “itibarî durum” denilerek onların görüşü hakkında nasıl bir hüküm veriliyor?  
Ortaya koydukları şeyin gerçek ve sağlam bir açıklama değil, zihin ürünü bir kurgu olduğu ifade ediliyor.
- 8-) Parçada muhataba “ibret al” denmesi ne amaç taşır?  
Bu fikirlerin insanı nasıl akıldan ve hakikatten uzaklaştırdığını fark ettirip yanlış yola düşmekten sakındırmayı amaçlar.
- 9-) Metnin üslubunda bu iki grubun fikirleri nasıl değerlendiriliyor?  
Çok ağır biçimde eleştiriliyor; akıl zannıyla cehalete düşmek olarak görülüyor.
- 10-) Bu metinden, küçük şeylerin yaratılışı hakkında nasıl bir sonuç çıkar?  
Küçük görülmeleri onların kolay açıklanabileceği anlamına gelmez; aksine derin bir kudret delili taşırlar.

## **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 3 - CEVAPLAR**

1-) Parçadaki soruyu soran kişi nasıl tanıtılıyor?

Önceden karşıt konumda iken sonradan dost olmuş ve hakikati kabul etmiş biri olarak tanıtılıyor.

2-) Soru sahibinin aktardığı çağdaş düşünür görüşü kâinatı nasıl yorumluyor?

Kâinatı gerçek yaratmanın bulunmadığı, sadece maddî işlemlerin sürdüğü bir düzen gibi yorumluyor.

3-) Cevabın başında filozofların “en ileri gidenleri” hakkında hangi tespit yapılıyor?

Onların da varlıkların sebeplerle oluşmasını çok ağır bir problem olarak gördükleri ifade ediliyor.

4-) Birinci grubun akıldan vazgeçmesi nasıl bir sonuç doğuruyor?

Gerçekliği inkâr ederek mutlak bir bilgisizliğe yuvarlanmalarına yol açıyor.

5-) “Kendilerini de inkâr etmeleri” ifadesi hangi aşırı noktayı gösterir?

Şüpheliğin en uç seviyeye varıp insanın kendi mevcudiyetini bile reddetmesini gösterir.

6-) İkinci grup küçük bir varlığın meydana gelişinde neden zorlanıyor?

Çünkü sebeplere göre böyle bir oluş için sınırsız denecek bir güç ve yetkinlik gerektiğini fark ediyor.

7-) Bu fark ediş onları hakikate götürüyor mu, yoksa başka bir yola mı sevk ediyor?

Hakikate götürmüyor; tersine yaratmayı inkâr etmeye sevk ediyor.

8-) İkinci grubun kabul ettiği süreçler nelerdir?

Parçacıkların hareketi, rastgele etkiler, birleşme, ayrılma, dağılma ve toplanma gibi süreçlerdir.

9-) Metinde neden özellikle “cehaletin en aşağı derecesi” gibi sert ifadeler kullanılıyor?

Hakikate kapalı düşüncenin insanı ne kadar büyük bir yanılsaya sürüklediğini vurgulamak için kullanılıyor.

10-) Bu bölümün sonunda okuyucudan beklenen zihnî tavır nedir?

İbretle bakıp inkârcı ve tesadüfçü yorumların tutarsızlığını fark etmesidir.

## **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 4 - CEVAPLAR**

- 1-) Metinde filozofların iddiasında “fabrika” benzetmesi neyi anlatmak için kullanılıyor?  
Kâinatın, kendi içinde işleyen maddî süreçlerle çalıştığını ileri sürmek için kullanılıyor.
- 2-) Cevapta bu bakış açısının ilk tenkidi hangi noktadan başlıyor?  
Sebepler ve tabiat üzerinden varlıkların oluşumunu açıklamanın aşırı derecede zor olduğunun belirtilmesiyle başlıyor.
- 3-) Birinci grubun seçtiği yol niçin yanlış kabul ediliyor?  
Çünkü zorluğu çözmek yerine doğrudan gerçeği reddediyor ve inkâr kaçıyor.
- 4-) İkinci grubun seçtiği yol niçin yanlış kabul ediliyor?  
Çünkü yaratmayı açıklayamayınca onu inkâr edip yerine rastlantı ve parçacık hareketini koyuyor.
- 5-) Metne göre “akıllı” görünmek ile gerçekten doğru düşünmek arasında nasıl bir fark var?  
Kişi kendini çok akıllı sanabilir; fakat hakikati inkâr ediyorsa aslında cehalete düşmüştür.
- 6-) Bir sinek veya çekirdeğin örnek verilmesi hangi düşünceyi güçlendiriyor?  
En küçük ve sıradan görünen varlıklarda bile derin bir yaratma meselesi bulunduğunu gösteriyor.
- 7-) İkinci grubun “yaratma yoktur” demesi, gördüğü müşkil karşısında nasıl bir tavidir?  
Problemi çözmek yerine meselenin kendisini inkâr eden kaçamak bir tavidir.
- 8-) “Tasadüf rüzgârları” ifadesi, bu görüşün hangi zayıflığını ima eder?  
Dayanıklı ve bilinçli bir sebep sunamadığını, rastgeleliğe yaslandığını ima eder.
- 9-) İki grubun hatası arasında nasıl bir derece farkı vardır?  
Birinci grup doğrudan varlığı inkâr ederken, ikinci grup varlığı kabul edip yaratmayı inkâr eden başka bir tutarsızlığa düşüyor.
- 10-) Parçada verilmek istenen uyarı cümlesi tek cümlede nasıl özetlenebilir?  
Sebeplere dayanarak yaratmayı açıklamaya çalışmak, insanı sonunda inkâr ve cehalete sürükler.

## **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 5 - CEVAPLAR**

- 1-) Soruda aktarılan filozof görüşü varlık ve yokluk konusunda hangi iki kesin hükmü ileri sürüyor?  
Birincisi yoktan bir şeyin çıkmayacağı, ikincisi de mevcut olanın bütünüyle yok olmayacağı hükmüdür.
- 2-) Cevapta filozofların bu hükümlere ulaşmadan önce hangi gözlemi yaptığı belirtiliyor?  
Sebepler ve tabiat üzerinden varlıkların meydana gelişini açıklamanın çok ağır bir zorluk taşıdığını gördükleri belirtiliyor.
- 3-) Birinci grubun akli bırakması ne anlama gelir?  
Akli doğru kullanmak yerine inkâr yoluna sapmaları anlamına gelir.
- 4-) Bu grubun düştüğü “mutlak cehalet” nasıl anlaşılmalıdır?  
Bilgiyi artıran bir sorgulama değil, apaçık gerçekleri bile reddeden karanlık bir hal olarak anlaşılmalıdır.
- 5-) İkinci grup neden özellikle icadı reddetme yoluna gidiyor?  
Çünkü sebepler açısından yaratmayı mümkün gösteremiyor ve bu yüzden var etme filini tümünden reddediyor.
- 6-) Onların “i’dam”ı da kabul etmemesi hangi düşünce zincirinin parçasıdır?  
Varlıkta gerçek anlamda ilahî tasarrufu kabul etmedikleri için yok etmeyi de aynı şekilde reddeden düşünce zincirinin parçasıdır.
- 7-) Metinde onların sunduğu açıklama gerçek mi, yoksa zihinsel bir kurgu mu kabul ediliyor?  
Zihinsel bir kurgu kabul ediliyor.
- 8-) Parçada “dalalet insanı maskara eder” denmekle ne anlatılıyor?  
Yanlış inanç ve düşüncenin insanı vakarlı ve tutarlı olmaktan çıkarıp gülünç duruma düşürdüğü anlatılıyor.
- 9-) Bu bölümde iman açısından korunması gereken temel ilke nedir?  
Hakiki yaratmanın Allah’a ait olduğunu teslim etmektir.

## **lisans tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 6 - CEVAPLAR**

- 1-) “Eskiden düşman, şimdi dost olan mühtedi” ifadesi soru sahibinin hangi değişimini gösteriyor?  
Önceden karşı olduğu hakikate sonradan yönelip benimsemesini gösteriyor.
- 2-) Soru sahibinin naklettiği görüş, kâinattaki değişimi hangi iki işlemle sınırlandırıyor?  
Birleşme ve çözülme işlemleriyle sınırlandırıyor.
- 3-) Cevapta bu görüşü benimseyenlerin ortak başlangıç problemi nedir?  
Varlıkların tabiat ve sebeplerle meydana gelişini makul şekilde açıklayamamalarıdır.
- 4-) Birinci grubun vardığı inkâr, düşünce tarihinde nasıl bir uç noktayı temsil eder?  
Gerçekliği bütünüyle reddeden aşırı bir şüpheciliği temsil eder.
- 5-) İkinci grubun kabul etmek zorunda kaldığı şey nedir?  
Küçücük bir varlığın bile sebeplere bırakıldığında aklın ötesinde bir güç gerektirdiğidir.
- 6-) Buna rağmen onların yanlış tercihi ne oluyor?  
Bu gereklilikten Allah’ın kudretine yönelmek yerine yaratmayı inkâr etmeleri oluyor.
- 7-) Atom hareketleri ve tesadüfle yapılan açıklama, varlıkların hangi yönünü karşılamada yetersiz kalır?  
Düzenli, ölçülü ve anlamlı biçimde ortaya çıkışlarını açıklamada yetersiz kalır.
- 8-) Parçanın muhatabı olan okuyucu bu iki grup üzerinden hangi karşılaştırmayı yapmalıdır?  
Hakikatten kopan aklın çözüm üretmek yerine daha büyük çelişkilere düştüğünü görmelidir.
- 9-) Parçada dalaletin insan üzerindeki etkisi nasıl özetleniyor?  
İnsanı küçültüp gülünç hale düşüren, cehalete sürükleyen bir yol olarak sunuluyor.